

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 30-11-2024 No. 120

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Bijna gaat het misten (Advent)
3. Herderlijk schrijven van de bisschoppen bij de invoering van NBV 21 in de liturgie
4. Diocesane livestreamvieringen
5. Hoe wij vieren
6. Thuiscollecte
7. Veilige kerk
8. Agenda vieringen
9. Contact

Eerstkomende viering

- *Zondag 1 december* 11.00 uur – eerste zondag van de Advent

1. Van de pastoor

Zondag 1 december is niet alleen de eerste dag van de laatste maand van het jaar 2024, maar ook de eerste dag van het nieuwe kerkelijke jaar.

Zondag begint dus de Advent, de periode waarin we ons voorbereiden op het Kerstfeest. Het is een tijd waarin we als christenen niet alleen gedenken dat God in Jezus Christus onder ons heeft willen wonen, maar waarin we ook vol verwachting en met vreugde uitzien naar de komst van diezelfde Christus, onze Heer, die de aarde, ja, heel de kosmos naar Gods beloften zal vernieuwen. In de liturgie van deze weken zingen we daar niet alleen over met geliefde oude en nieuwe liederen, maar wordt ons dat ook op allerlei manieren gezegd in de woorden van de Bijbel.

Om die Bijbelwoorden in al hun kracht tot ons te doen spreken is in onze kerk besloten om met ingang van dit nieuwe kerkelijke jaar een *nieuwe vertaling van de Bijbel* voor het gebruik *in de liturgie* in te voeren.

Het is de bij velen van u al wel bekende NBV 21. Hierin werden in overleg met het Bijbelgenootschap enkele aanpassingen gedaan die voor het liturgisch gebruik in de katholieke traditie nodig zijn. Onze bisschoppen hebben de invoering van de deze nieuwe vertaling van ons lectionarium begeleid met een *herderlijk schrijven* waarin ze niet alleen op deze vertaling ingaan, maar ook op het belang van een betrouwbare en verstaanbare vertaling van de Bijbel. Dit herderlijk schrijven kunt u hieronder lezen.

Adventsmaaltijd en vespers; 15 december

Begin volgende week krijgt u nader bericht over de Adventsmaaltijd op zondag 15 december: hoe u zich daarvoor kunt aanmelden en hoe u kunt aangeven op welke wijze u desgewenst tijdens die maaltijd iets (bijv. muzikaal of dichterlijk) daaraan kunt bijdragen.

Tweede collecte in december

In het collecterooster van de landelijke kerk is de tweede collecte in de maand december ter vrije keuze van de parochies. Traditiegetrouw is in onze parochie het doel van de tweede collecte in de Advent en met Kerstmis bestemd voor diaconale projecten in de provincies waarin onze parochie ligt. Om daarvoor een keuze te maken, hoort het kerkbestuur graag van u suggesties.

Ik wens u allen een gezegende Adventstijd,

Wietse van der Velde, pastoor

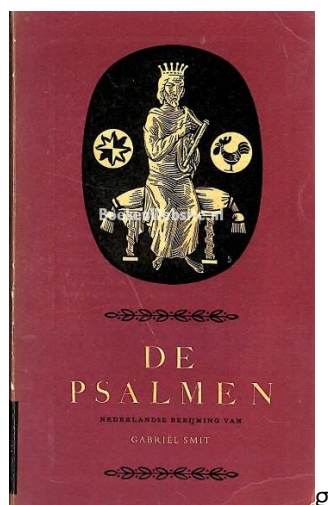
2. Bijna gaat het misten (Advent)

Bijna gaat het misten: de mensen bewegen
snel en onrustig in zichzelf verdiept;
het licht is traag, het houdt de stemmen tegen,
de wind hangt willoos in het grauw verschiet.

Wij raken langzaam los van alle dingen,
niets is er, dat ons nog verbergen kan,
wij zoeken overal herinneringen,
maar weten er de vruchteloosheid van,

tot alles uit ons hart is weggeslagen
en er niets over is, dat ons nog kent, -
dan, plotseling, begint een helder vragen,
voorzichtig eerst, wij zijn het licht ontwend,
maar onweerstaanbaar groeiend door de dagen,
zingend en stralend ... want het is Advent!

Als gedachte aan het begin van de Advent wil ik u graag bovenstaand gedicht van de hand van Gabriël Smit (1910-1981) aanreiken. Hij werd in Utrecht geboren in een oud-katholiek gezin en was o.a. misdienaar in de Ste Gertrudis. Als volwassene stapte hij over naar de Rooms-Katholieke Kerk. In die kerk hoopte hij een wijdere blik en meer openheid voor de cultuur en de schone kunsten in het algemeen te vinden, dan in de kerk van zijn jeugd. Terwijl Gabriël Smit zich daarin in zijn laatste levensjaren teleurgesteld voelde in zijn nieuwe kerk, heeft die wijdere blik en die openheid in de laatste decennia in de Oud-Katholieke Kerk gelukkig een plek weten te vinden. Als dichter van religieuze poëzie (o.a. van een psalmberijming, 1952)

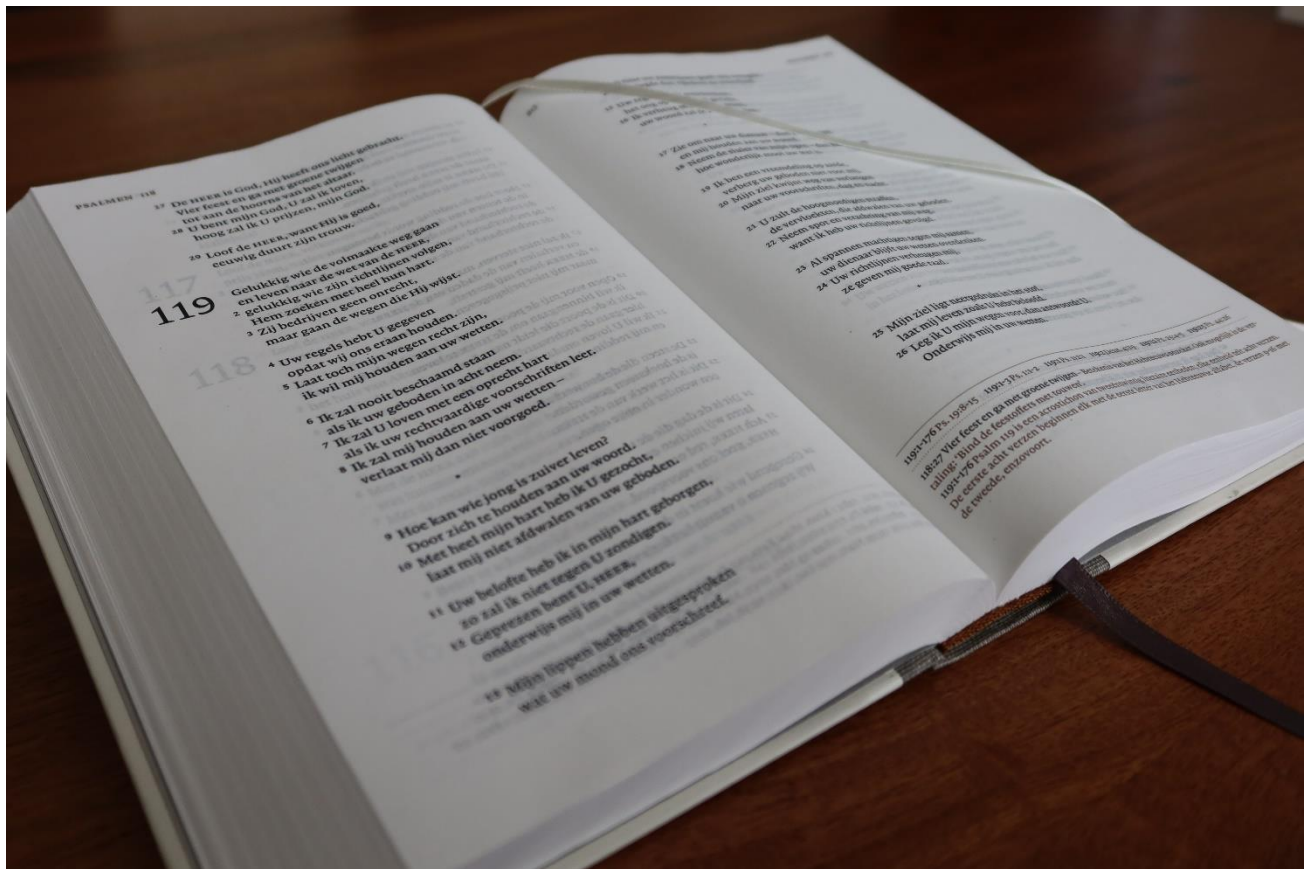

genoot hij veel waardering. In 1962 kreeg hij de cultuurprijs van zijn toenmalige woonplaats de gemeente Hilversum voor zijn oeuvre en in 1970 de Marianne Philipsprijs. Als gez. 615 is zijn lied *Gij zijt in glans verschenen* in ons gezangboek opgenomen.

Wietse van der Velde, pastoor

3. Leven uit het Woord

Herderlijk schrijven bij de invoering van de NBV 21 in de liturgie

*Aan de gelovigen, gastleden en vrienden
van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland:*

Genade zij u en vrede van God, onze Vader,
en van de Heer Jezus Christus!

Zusters en broeders,

Bij de aanvang van het kerkelijk jaar bieden wij u een nieuw Lectionarium aan dat de Bijbel dichterbij brengt. Vanaf deze Advent zullen we in onze kerkdiensten de schriftlezingen horen uit de NBV21. Met het oog op de liturgische setting kon de

vertaling op enkele punten worden aangepast. Buiten het gebruik in de liturgie bevelen we het gebruik van de NBV21 zelf aan, bijvoorbeeld voor persoonlijke overweging, gemeenschappelijke Bijbelstudie of andere gebedsdiensten waarin niet het leesrooster wordt gevolgd.

We verheugen ons met deze betrouwbare en verstaanbare Bijbelvertaling. Zo'n vertaling is-van levensbelang - voor de Kerk. Door de woorden van profeten en apostelen, dichters en evangelisten ontdekken we hoe we zijn opgenomen in het verbond van God met de mensen. In het grote verhaal van de Heilige Schrift horen we hoe de God van Israël in zijn Zoon Jezus Messias ons menselijke bestaan is komen delen. Met woorden uit de Bijbel viëren we de gemeenschap van de Kerk van alle tijden en plaatsen, die door zijn Woord en Geest wordt gesticht. Geïnspireerd door de getuigenissen uit de Bijbel heiligen wij ons leven door te zoeken naar gerechtigheid, vrede en vreugde in de heilige Geest.

Zo inspireren verhalen en getuigenissen uit de Bijbel mensen om het vol te houden te leven uit vertrouwen, vaak tegen de stroom in. Gods Woord geeft troost en bemoediging als het leven moeilijk is en zwaar valt. Het bevrijdt ons uit ons eenzame bestaan en voedt gemeenschap met God en met elkaar. Het is een lamp voor onze voet en het licht op onze weg naar Gods Koninkrijk dat geen einde kent.

*'t Woord des Heren is volmaakt,
krachtig tot bekering,
rijk voor wie naar wijsheid haakt,
vol van les en lering.
Blijdschap storten in het hart
Gods getuigenissen,
kracht in zwakheid, troost in smart
licht voor wie het missen.*

Nicolaas Beets (1814-1903)

bewerkt als OKG 211

naar Psalm 19.

Afwegingen bij de keuze voor de NBV21

De Oud-Katholieke Kerk van Nederland en haar voorloper heeft van oudsher haar gelovigen opgeroepen in de Bijbel te lezen en daarmee ook uit de Bijbel te leven. Vanaf het einde van de zeventiende eeuw kwamen katholieke Bijbelvertalingen in omloop, waarvan die van Andreas van der Schuur (1658–1737) breed ingang vond. Zijn vloeiende en toegankelijke vertaalwerk, dat hoog aangeschreven staat om zijn dichtelijke kwaliteit, bleef in de eeuwen daarna de oud-katholieke Bijbelvertaling.

In 1954 voerden de bisschoppen voor de lezingen uit het Oude Testament de 'nieuwe vertaling' in die het Nederlands Bijbelgenootschap in 1951 had uitgebracht. Deze werd in combinatie met een eigen oud-katholieke vertaling van het Nieuwe Testament gebruikt. Deze combinatie vormde de basis van het Lectionarium dat in 1993 samen met het Oud-Katholieke Kerkboek uitkwam, en waarin ook van andere vertalingen, waaronder met name de eerste uitgave van de Willibrordvertaling, gebruik wordt gemaakt.

Toen in 2004 de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) verscheen, gingen ook in onze kerk stemmen op om die vertaling te gaan gebruiken. De NBV werd toegejuicht omdat ze in de oecumene een brede ontvangst kreeg. Ook werd het meer gangbare moderne taalgebruik verwelkomd als een middel om de Bijbel voor een breder publiek toegankelijk en verstaanbaar te maken.

De oud-katholieke bisschoppen stelden zich aanvankelijk terughoudend op. Men erkende weliswaar de oecumenische prestatie die met deze vertaling was geleverd en de oprechte poging om de Bijbeltekst dichterbij de mensen te brengen, maar er bestonden ook flinke bezwaren tegen aspecten van de gebruikte vertaalmethode. Ook wilden de bisschoppen wachten op de ervaringen uit omgang met de nieuwe Bijbelvertaling alvorens te besluiten over het al dan niet invoeren ervan in de liturgie. Daartoe werd het lezen uit de NBV voor enkele parochies vrijgegeven.

Na twintig jaar kunnen we vaststellen dat de leeservaringen met de NBV in deze parochies veelal positief zijn. Bovendien heeft het Bijbelgenootschap naar veel van de bezwaren van lezers geluisterd. In 2021 verscheen na een zorgvuldig revisieproces een flink herziene versie: de NBV21. We zijn onder de indruk van de kwaliteit van deze vertaling, die niet alleen dichterbij de brontekst staat, maar ook mooier en consistentere is dan haar voorganger. Na een studieproces van drie jaar hebben we kunnen besluiten dat we de NBV21 kunnen vrijgeven en aanbevelen als Bijbelvertaling, niet alleen voor persoonlijk maar ook voor gemeenschappelijk gebruik in de kerk.

Waar dit de viering van de eucharistie betreft stelt dit een aantal aanvullende eisen. We zijn dankbaar dat we daartoe met een kleine werkgroep uit onze kerk en met steun van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap aan een nieuw oud-katholiek lectionarium op basis van de NBV21 kunnen werken. In overleg met het Bijbelgenootschap konden zoals gezegd voor deze uitgave enkele aanpassingen gedaan worden die voor het liturgisch gebruik in de katholieke traditie nodig zijn.

Zo kan nu de proeve van het Lectionarium voor het C-jaar op basis van de NBV21 voor liturgisch gebruik in de Oud-Katholieke Kerk met ingang van de eerste zondag van de Advent, 1 december 2024, ingevoerd worden. De komende twee jaar zullen de proeven voor het A-jaar en het B-jaar verschijnen, zodat we, deo volente, in 2027 met een definitief nieuw Lectionarium kunnen komen.

Het getuigenis van de Schrift

Het belang dat de bisschoppen aan een betrouwbare en verstaanbare Bijbelvertaling hechten vloeit voort uit onze manier van gelovig kerkzijn. De Bijbel is voor ons als kerk een geschenk dat getuigt van Gods liefde en trouw. De Schrift heeft woorden die spreken van mensen die, geraakt door de heilige Geest, hun leven lieten vormen door Gods roepstem. Ze getuigen dat God zich verplicht heeft trouw te zijn aan de mensen die Hij geroepen heeft. Door de Geest brengt Hij ook ons in beweging om het Woord te horen, te vieren en door te geven.

In de verhalen van het Oude Testament horen we hoe de Heer Israël roept om Zijn volk te zijn: geschapen naar zijn beeld en gelijkenis, bevrijd uit slavernij, en gezegend om tot zegen te zijn voor alle volken. Midden in hun strijd en hoop klinkt de belofte van de Messias.

In het Nieuwe Testament komt deze verwachting tot vervulling. Jezus Messias zegt: 'De Schriften getuigen over Mij' (Johannes 5,39). In Jezus' leven, sterven en verrijzen ontdekken wij hoe Gods liefde sterker is dan alles wat ons afhoudt van onze bestemming als mens.

De Bijbel opent ons ogen voor het leven in gemeenschap met God en elkaar. Gods Geest blijft ons uitnodigen om dit Woord niet alleen te horen en te lezen, maar het ook een bron van vreugde, kracht en hoop te laten zijn voor ons persoonlijk leven en als gemeenschap van gelovigen.

*Die chaos schiep tot mensenhand
die mensen riep tot zinsverband
Hij schreef, ons tot bescherming,
dit handvest van ontferming,
Hij schreef ons vrij met eigen hand.
die mensenoorsprong schrijft.
Woord dat trouw blijft.*

*Huub Oosterhuis (1933-2023)
Schriftlied - OKG 793*

Leven uit het Woord

De Schrift voedt ons gemeenschappelijke leven. De liederen die wij in de liturgie zingen en gebeden die wij gebruiken ontleen veel van hun inhoud aan de Bijbel. De prediking is het voortgaande getuigenis van de Bijbelschrijvers toegepast op de actualiteit en verstaanbaar voor hoorders van nu. Bij de bediening van de sacramenten verkondigen wij het sterven en verrijzen van Jezus Christus als het geloof waardoor wij gered worden uit de verlorenheid van een gebroken wereld.

Met de NBV21 hebben we de kans de Schriften als nieuw te horen in onze eigen taal. De titel NBV21 verwijst niet alleen naar 2021, het jaar waarin de Bijbelvertaling verscheen, maar ook naar de 21ste eeuw waarvoor ze een verstaanbare vertaling wil bieden. We hebben als kerk de opdracht om het Woord telkens opnieuw zo te ontsluiten dat het betekenisvol is voor elke generatie. We stemmen daarom in met Matthijs de Jong, hoofd vertalen en bijbelwetenschap bij het NBG, die zei: ‘Je ziet altijd ontwikkelingen op het gebied van taal, en bovendien eindigt onze zoektocht naar betekenis nooit. De Bijbelse tekst komt tot ons in een eeuwenlange geschiedenis van tekstuitleg. Het is een levende tekst. Je kunt wel zeggen: we komen niet aan die tekst, maar als de tijd verandert en de taal, de cultuur en de manier waarop lezers die tekst benaderen, dan vraagt dat toch weer om nieuwe vertalingen. Zo blijft het Woord dichtbij.’¹

Wij hopen dat de invoering van de NBV21 met vreugde in de parochies gepaard mag gaan. We verheugen ons er niet alleen over, dat we vanaf nu dezelfde Bijbel lezen als zoveel andere christenen met wie wij het geloof delen, maar we zien ook uit naar het voorgaand gesprek over de consequenties die wij verbinden aan het gezamenlijke lezen. Hoe komt het Woord dichtbij jou zodat het je hart richt op wat er werkelijk toe doet? En hoe voedt bij alles wat er gebeurt het Woord onze hoop dat Gods toekomst groter is dan ons verleden? Het is aan ons als hoorders van het Woord om hier van dag tot dag in woord en daad ons authentieke antwoord op te geven.

*Eens komt het grote licht,
het aardse boek gaat dicht,
dan zullen wij aanschouwen
met onbedekt gelaat
al wat geschreven staat;
geef ons op U te bouwen.*

*Tom Naastepad (1921-1996)
OKG 797,4 naar Romeinen 15,4.*

Gegeven te Utrecht en te Haarlem
op de feestdag van de H. Andreas, apostel, de eerstgeroepene,

30 november 2024,

+ Barend Theodoor Wallet
Aartsbisschop van Utrecht

+ Dirk Jan Schoon
Bisschop van Haarlem

¹ *Nederlands Dagblad*, 3 februari 2023

4. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

5. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

6. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het

simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van 'thuiscollecte'.

Dan weet de penningmeester Karin Bijlsma wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

7. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

8. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:

vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebriefven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

Zondag 1 december: Eerste Zondag van de Advent

Zondag 15 december: *Vespers en Adventsmaaltijd*

Dinsdag 24 december: 21.0 uur Kerstavond, *Nachtmis*

Zondag 29 december: Zondag na Kerstmis

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

9. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester:

mevr. Karin Bijlsma

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

